

Motion till riksdagen 2024/25:527

av Ingemar Kihlström och Magnus Oscarsson (båda KD)

Erkännande av Somaliland som en självständig stat

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör erkänna Somaliland som en egen självständig stat och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Somalilands demokratiska utveckling fortsätter. Somaliland är ett lysande exempel på hur fred och demokratisk utveckling kan övervinna våldet. I ett av världens mest utsatta områden – präglad av diktatur, krig och terrorism – utgör Republiken Somaliland på Afrikas horn ett framträdande undantag. Landet har utvecklats till regionens enda fungerande demokrati. Somaliland valde efter en folkomröstning att utropa självständighet inom de gränser som fastställts på 1800-talet. Man införde demokrati efter brittiskt snitt med tvåkamarsystem i parlamentet. Den 18 maj 1991 utropades Republiken Somaliland och en anmärkningsvärd resa startade därigenom, en resa som har lett till snart 32 år av utveckling mot en fördjupad demokrati. Somaliland omges av diktaturer, terrorister och pirater. Trots det har man grundat 1 237 grundskolor och över 30 universitet. Över en miljon flyktingar har valt att återvända trots att landet är ett av världens fattigaste. Somaliland har anammat FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och utvecklat jämställdhet, med såväl kvinnliga ministrar som kvinnliga borgmästare samt till och med en kvinnlig polisstyrka. Presidentvalen har övervakats av internationella valobservatörer och prisats för sitt demokratiska genomförande. Valen har därutöver följts av fredliga maktskiften och kontinuerlig demokratisk utveckling.

Mot förväntan har Somaliland skapat en fredlig demokrati i en av världens mest våldsamma regioner. Det faktum att Somaliland dessutom har en muslimsk befolkning samtidigt som man är en fungerande demokrati har potential att tjäna som exempel för stora delar av den muslimska världen, liksom för resten av Afrika.

De senaste nära 32 åren har Somaliland befunnit sig i ett vakuum där man i praktiken innehaft självständighet och en egen regering, valuta, polismakt, försvar och alla andra saker som hör till en fullt fungerande stat. Dessutom har flera länder diplomatiska förbindelser och avtal med regeringen i Hargeisa. Trots detta får Somaliland inget internationellt erkännande. Det är viktigt att Sverige stödjer demokrati och fred i diktaturers och terrors skugga. Vilka signaler sänder det när man har diplomatiska relationer med stater präglade av ofrihet och terrorism samtidigt som man negligerar det i praktiken mest demokratiska landet på Afrikas horn?

Sedan lång tid tillbaka har Sverige haft tre uttalade kriterier som ska vara uppfyllda för att ett annat land ska erkännas som en självständig stat. Dessa kriterier är a) att det ska finnas en permanent befolkning, b) att det ska finnas ett klart definierat territorium samt c) att det ska finnas en regering som kan utöva kontroll över territoriet respektive kapacitet att upprätta relationer och avtal med andra stater. Somaliland uppfyller alla dessa tre kriterier enligt Montevideokonventionens krav. Inom Afrikanska unionen har också en diskussion startat där länder överväger att erkänna Somaliland som en självständig stat.

Sverige har de senaste åren erkänt stater på betydligt mer tveksamma grunder än vad ett erkännande av Somaliland skulle utgöra. Den socialdemokratiska regeringens erkännande av Palestina 2014, utan att det fanns ett klart definierat territorium och utan att palestinska myndigheten kunde utöva full kontroll över detsamma, hör till det mest flagranta exemplet på detta. Underlåtenheten att erkänna Somaliland – som faktiskt vädjar om omvärldens erkännande – blir allt mer omotiverad ju längre tiden går. Sverige bör därför inleda processen för att ge Somaliland ett fullt erkännande som en självständig stat kopplat till villkor gällande fortsatt demokratisk utveckling, frihet och mänskliga rättigheter.

Ingemar Kihlström (KD)

Magnus Oscarsson (KD)